

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Pastelka, Praha 6 - Řepy, Španielova 27/1316

Španielova 1316, 160 00 Praha 6 - Řepy

Identifikátor školy: 600 038 653

Termín konání komplexní inspekce: 2003-01-07, 2003-01-08, 2003-01-09

Čj.:	010 0036/03-1505
Signatura:	ka6aw113

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola Pastelka, Španielova 27, Praha 6 - Řepy, je v provozu od roku 1993. Zřizovatelem je Městská část Praha 17, Žalanského 291. Od 1. ledna 2003 byla na základě schválení Rady M.Č. Praha 17 provedena změna právní formy, mateřská škola se stala samostatným právním subjektem. Dle Výkazu o mateřských školách je v letošním školním roce zapsáno 80 dětí, což je v souladu s kapacitou, stanovenou v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol (100 dětí). Děti jsou zařazeny ve čtyřech heterogenních třídách včetně pěti dětí s odloženou povinnou školní docházkou. Rozhodnutí o odkladu jsou doložena. V docházce je i několik dětí cizích státních příslušníků. Součástí školy je školní jídelna.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce mateřské školy

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Provoz mateřské školy probíhá ve čtyřech třídách dopoledne, odpoledne jsou v provozu pouze tři třídy. Tomuto uspořádání odpovídá počet pedagogů, společně s ředitelkou je kolektiv tvořen sedmi učitelkami. Všechny jsou pedagogicky i odborně způsobilé, ředitelka absolvovala studium na Pedagogické fakultě UK, obor předškolní pedagogika. Od poslední inspekce v roce 1998 se ředitelce podařilo vytvořit stabilní kolektiv pedagogů. Pedagogická praxe učitelek je od tří do třiceti tří let. V současné době nastoupila jedna z učitelek mateřskou dovolenou, na zástup na dobu určitou byla přijata důchodkyně. Stabilita kolektivu je dána pozitivními vztahy mezi zaměstnanci i schopností ředitelky vyvolávat diskuzi o společných problémech. Odpovídající vzdělání učitelek, přiměřená délka pedagogické praxe i dobré vztahy v kolektivu, které umožňují vzájemné předávání nových poznatků, podporují realizaci nových forem a metod práce.

Vedení zaměstnanců zvládá ředitelka bez problémů, kvalitní metodické řízení vyplývá z její odborné erudice v oblasti předškolní výchovy. Pedagogické rady plní funkci poradního orgánu, ze zápisů vyplývá zaměření na současné trendy předškolního vzdělávání v oblasti plánování výchovné práce i v používání nových metod a forem. Způsob zápisu, který provádí ředitelka, však jí neumožňuje zpětnou vazbu a není příliš efektivní pro další pedagogickou činnost učitelek vzhledem k šíři záznamu. Obsahem porad je i projednávání závěrů a doporučení ředitelky vyplývající z hospitační činnosti. Hospitační cíle jsou odvozeny od cílů uvedených v plánu kontrolní činnosti ve Školním vzdělávacím programu. Závěry jsou však spíše pochvalné, s cílem motivovat učitelky do další práce. Postrádají hlubší analytický rozbor, jaký ředitelka demonstrovala například při rozhovorech s učitelkami v rámci inspekční činnosti. Pozitivním prvkem je nejen soulad cílů vzdělávací práce školy a cílů hospitačních, ale i kontrola plnění dalších úkolů vyplývajících z bodů vypracovaných kritérií pro hodnocení učitelek.

Podpora dalšího vzdělávání učitelek se vyznačuje orientací vzdělávání na nové metody a formy práce související s realizací nového předškolního programu. U většiny učitelek byl v průběhu komplexní inspekce pozitivní přínos vzdělávacích akcí evidentní. Kromě účasti na akcích, převážně pořádaných Pedagogickým centrem, učitelky využívají k rozšíření svého vzdělání studium odborné literatury, o jejíž doplňování se ředitelka důsledně stará. Některé publikace, které nyní vycházejí na podporu Rámcového programu však jsou příliš návodné a tvořivost učitelek spíše omezují.

Organizační řád je zpracován s ohledem na změnu právní formy, jasné jsou určeny kompetence vedoucích pracovníků a pravidla jejich zastupitelnosti. Rozdělení dalších úkolů je uvedeno i v kritériích pro odměňování. Zaměstnanci jsou ředitelkou svoláváni k pravidelným poradám, aktuální informace jsou sdělovány ústně. Pro informaci rodičům slouží zpracovaná organizace dne v mateřské škole, Školní řád, plán dalších akcí školy, týdenní téma. Informace určené veřejnosti jsou vyvěšeny v šatnách, jejich obsah je funkční. Spolupráce s rodiči má běžnou formu, je umožněn vstup do tříd během adaptace nových dětí a při konání akcí. Plánované zásahy rodičů do školního programu nejsou realizovány, aktivní účast rodičů je využívána při společných akcích, další prezentaci vzdělávacího programu zprostředkovává výzdoba tvořená dětskými výtvarnými pracemi.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce mateřské školy mají i přes drobné nedostatky vynikající úroveň, vzhledem k výrazně kvalitativnímu posunu od minulé inspekce.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE
--

Jednopatrová budova mateřské školy má dostatek prostor pro realizaci všech forem předškolního vzdělávání. Třídí a herny jsou zařízeny s ohledem na možnost volného pohybu dětí, na možnost her kolektivních i individuálních. Pro rozvíjení námětových her jsou vytvořeny koutky nejen ve třídách, ale i v přilehlých prostorách, původně určených pro uložení lehátek či pomůcek. Toto uspořádání je umožněno i tím, že původně určená kapacita předškolního zařízení (120 dětí) není dosahována. Pomůcky jsou uloženy přímo ve třídách a hernách, hračky jsou dětem volně dostupné v přenosných obalech. Nábytek je moderní, estetický a vyhovuje potřebám dětí i po stránce zdravotní. Ve třídách jsou rozdílně vysoké stolky i židle. Estetický vzhled je umocněn výzdobou, založenou na dětmi vytvořených výtvarných objektech. Zahrada mateřské školy je vybavena převážně dřevěným sportovním programem, její výhodou je i členitý povrch, který dětem umožňuje dostatek možností ke sportovnímu vyžití - sáňkování či bobování.

Účelnost prostředí určeného pro pobyt každé třídy pozitivně ovlivňuje naplňování plánovaného programu. Možnost bezpečného pohybu dětí ve všech prostorách umožňuje podporu samostatnosti dětí i uspokojování jejich individuálních hygienických či stravovacích potřeb. Pouze v jednom případě byly děti zbytečně organizovány, častým shromažďováním (po hrách, před hygienou, v průběhu svačiny) docházelo k nežádoucím prostojeům a tím nebyly učitelkou plně respektovány psychohygienické potřeby jednotlivců. Rovněž ukončení ranních her bylo ve dvou třídách předčasné, děti, které přišly později, neměly možnost volného výběru činností. Učitelka však akceptovala nechuť jednoho chlapce a do cvičení ho nenutila.

Místnost určená pro učitelky jako sborovna je využívána i pro konání zájmových kroužků a jako místnost společenská, je zde umístěn televizní přístroj s videorekordérem. Všechny třídy jsou kromě reprodukční techniky vybaveny i hudebními nástroji, které jsou učitelkami denně

využívány. Hračky jsou průběžně doplňovány, děti mají širokou nabídku pomůcek ke hrám konstruktivním, námětovým, stolním včetně didaktických pomůcek na rozvoj logického myšlení, řeči, atd. Pravidelně je doplňována dětská knihovna, kromě klasických pohádek jsou zde zastoupeny i různé encyklopedie. Učitelská knihovna je bohatě vybavena a pravidelně doplňována, učitelky však využívají ke své práci i metodiky staršího data, ze kterých dokáží pod vedením ředitelky čerpat potřebné a stále aktuální informace pro vedení pedagogického procesu.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce umožňují realizovat školní vzdělávací program velmi dobře.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Zodpovědný přístup k vytvoření vlastního výchovně-vzdělávacího programu na základě nového Rámcového vzdělávacího plánu pro předškolní vzdělávání se prokázal v plánování i vlastní práci všech učitelek. Na základě studia a dostupných materiálů usilují pedagogické pracovnice o postupné naplnění vlastní koncepce, která je zaměřena na rozvoj samostatnosti, sebevědomí a tvořivosti dětí. Školní vzdělávací program stanoví jednotná témata, která jsou v třídních programech rozvíjena do podtémat podle podmínek té které třídy. Ve vlastní realizaci jsou preferovány spontánní činnosti, psychomotorická cvičení, kooperativní námětové hry a prožitkové učení.

Realizace výchovně vzdělávacího programu je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace je vedena průkazně, v odpovídajícím rozsahu a na předepsaných nosičích. Drobné nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce.

Systém kontroly zpracovaný ředitelkou má víceetapový charakter a je promyšlený. Sleduje jako pedagogické, tak provozní pracovníky. Hospitační činnost ředitelky je dostatečně četná, zápisy jsou podrobně zpracovány. Případné častější nedostatky v práci učitelek se řeší zobecněním problémů na pedagogických radách. Rezervy kontrolního systému se vyskytují v nižší efektivitě zpětné vazby, kdy vytvořený způsob evaluace dosud není dostatečně využíván. Ředitelka školy tuto potřebu dobře chápe a snaží se postupně dosahovat v této oblasti práce větší funkčnosti. Při následné korekci školního vzdělávacího programu zaměřuje svou pozornost na systém hodnocení.

Specifické cíle předškolního vzdělávání jsou naplňovány v denní práci většiny učitelek především respektováním vývojových a emocionálních potřeb dětí, založeným na dobré znalosti dětí a individuálním přístupu k nim.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní činnosti.

Úroveň spontánních činností byla u většiny učitelek vyrovnaná a projevovala se v jejich schopnosti vytvářet pro děti podnětné a uspokojující prostředí. Učitelky se dětem věnovaly individuálně, zvláště u nově přijatých dětí s nižší adaptabilitou to bylo potřebné. Učitelky

motivovaly děti nabídkou hraček nebo činností a snažily se o rozvíjení hry, které byly spíše tradičního charakteru, konstruktivní, námětové i stolní hry. Učitelky samy se však do her v roli partnera zapojovaly zřídka, spíše se věnovaly skupinám, které plnily určitý plánovaný cíl. Rozvíjení představivosti a fantazie při hrách záviselo na osobnostním přístupu učitelek a jejich schopnostech. V ojedinělých případech se dařilo využívat námětové propojenosti a atraktivitu zvoleného tématu, naopak časté bylo emoční zapojení dětí do činností a umožnění jejich seberealizace. Pozornost je věnována sociálnímu rozvoji dětí, jejich vzájemným vztahům a komunikačním dovednostem, ve kterých děti prokázaly velmi dobrou úroveň. Heterogenní věkové uspořádání tak přirozeně podporuje sociální zrání dětí. Organizace spontánních činností byla přirozená, s možností relaxace i dostatečného pohybu. Častá byla orientace na výtvarné a pracovní aktivity, vedené skupinově učitelkami. Děti při hrách prokazovaly ve svém chování již některé kulturně-společenské návyky, jejich chování bylo bezkonfliktní, učitelkám projevovaly důvěru. Děti ještě nejsou vedeny k sebehodnocení, hodnocení učitelek je většinou pozitivní, se známkami věcnosti a konkrétnosti. Již zmíněný nedostatek, že časový prostor ranních her je z důvodu stanoveného režimu dne poněkud omezen a některé děti se tak musí hned po příchodu zařadit do činností řízených, je kompenzován tím, že spontánní činnosti jsou zařazeny i do dalšího časového rozvrhu, takže konečný poměr činností je vyvážený.

Řízené činnosti.

Sledované řízené činnosti se u jednotlivých učitelek kvalitativně mírně lišily. Při pohybových činnostech se projevuje systematická práce, děti cvičí ochotně a rády. Učitelky dbají prostřednictvím zdravotních cviků na správné držení těla. Drobné metodické chyby se projevily v organizaci činností a efektivitě pohybových her. Volba metod u ostatních řízených činností byla v jednotlivých třídách různá. Zdařilá byla metoda integrovaných celků, námětově propojených a založených na prožitkovém učení a zkušenosti dětí. Tento způsob vyžadoval značnou invenci učitelek, působil originálně a získal si přirozenou pozornost. Všechny děti zde byly aktivně zapojeny do činností. Učitelky záměrně omezovaly vlastní verbální projev a poskytovaly tak dostatek příležitosti pro děti. Také vhodnost užitých otázek svědčil o promyšleném přístupu učitelek, které děti vedly k zaujímání vlastního postoje a k rozhodovacím schopnostem. Propojenost integrovaných celků se pozitivně projevovala i v hudebních dovednostech dětí. Učitelky užívaly jak skupinové, tak i frontální formy práce a dovedly je dovedně skloubit. Vedly děti ke kooperaci a vzájemné toleranci. Postoj učitelek k dětem je většinou partnerský, učitelky umějí vytvářet vstřícnou a příznivou atmosféru. Zohledňují individuální tempo a schopnosti dětí, jsou schopny volit pro děti úkoly diferencovaně, aby odpovídaly jejich věku a vývoji. Efektivní byly i metody postavené na schopnostech dětí citově se angažovat, zejména tehdy, kdy učitelka byla v činnosti aktivním partnerem. Nedostatkem byla v jednom případě nadměrná péče učitelky o dosažení školní připravenosti dětí méně vhodnými metodami práce a převaha didaktismu včetně užívání verbálních metod.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj dětí je přiměřený jejich věku. Úroveň jemné motoriky dětí je vzhledem k systematické péči učitelek a cíleným cvičením velmi dobrá. Sebeobslužné dovednosti dětí jsou upevněny na různém stupni vývoje, při přípravě stolování i podávání jídla se děti podílejí jen částečně. Velmi dobře jsou hodnoceny kulturně-společenské návyky v souvislosti s komunikativními dovednostmi a vzájemnými vztahy dětí. Umí dobře vyjádřit svá přání a pocity, rozvoj fantazie a představivosti je závislý na vedení učitelek. S tím souvisí i vývoj

pojmového myšlení a projevy autonomního chování dětí. Děti jsou schopny kooperace, akceptace různých sociálních rolí odpovídá jejich vývojovým možnostem.

Ve výchovně-vzdělávací práci se projevuje se převážně zájem učitelek o nové formy práce a uplatňování poznatků ze vzdělávacích akcí. Snaha o podnětnost inovativních prvků vychází ze zodpovědného přístupu k tvorbě školního a třídního programu a z uplatňování metody námětových celků. Ojediněle se projevuje sklon k mentorství a rutinní práci s převahou didaktismu. Velmi dobrých výsledků dosahují děti v oblasti jazykových a řečových dovedností.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol ze dne 4. prosince 2002, čj. SKU/5125/2002
2. Pověření k vedení právního subjektu, ze dne 5.6.2002 a 1.11.2002
3. Zřizovací listina školy ze dne 19. června 2002
4. Výkaz o mateřské škole -šk. rok 2002/03
5. Dohoda o počtu dětí na školní rok 2002/03
6. Přehled výchovné práce, docházky, evidenční listy všech tříd
7. Kniha úrazů
8. Rozhodnutí o odkladu školní docházky 5x
9. Školní vzdělávací program s přílohami, třídní plány
10. Zápisy z pedagogických porad, z hospitací, z jednání Klubu rodičů
11. Organizační řád, školní řád
12. Inspekční podkladová dokumentace
13. Personální dokumentace pedagogů

ZÁVĚR

Během posledních čtyř let se ředitelce podařilo vytvořit názorově shodný pedagogický kolektiv, schopný zvyšovat svou kvalifikaci dalším vzděláváním. Tento fakt pozitivně ovlivňuje vzdělávací proces, především tvorbu školních a třídních programů, na niž se celý kolektiv aktivně podílí. Učitelky akceptují požadavky ředitelky, při pedagogických poradách vzniká tvůrčí diskuze nad současnými problémy předškolního vzdělávání.

Materiálně-technické podmínky podporují realizaci moderních metod a forem práce a umožňují rozvoj samostatnosti dětí, na který většina učitelek klade důraz.

Spontánní a řízené aktivity jsou převážně vyvážené, děti mají pro hru velmi dobré podmínky, ovlivněné dostatkem hraček i prostorem pro hru. V práci učitelek se projevuje schopnost vytvářet pro děti předpoklady podporující přirozené učení, navozené efektivní motivací. Pouze ojediněle je již realizován tradiční model, zaměřený na plnění úkolů, s převahou aktivity učitelky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Stanislava Vandová	Vandová v.r.
Členové týmu	Jindra Černá	Černá v.r.

V Praze dne 17. ledna 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. ledna 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Libuše Nevolová	Nevolová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Príslušný orgán státní správy MHMP – odbor školství	2003-02-05	010 0099/03-1505
Zřizovatel	2003-02-05	010 0100/03-1505

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány